

כל הבשר פרק שמיני חולין

קז.

עין משפט נר מצוה

לז א מיי פיו מהל
נכרות הלכה ז
[וטו] ש"ק א"ח סימן קסד
ספק א:
לח ב מיי שם הלכה יד
ועי' בכ"מ סמך עשין
כ וטו' בכ"מ טו' ע
ספק ז ונכר אלפס נכרות
פ"ח דף מה: ונכרמו אחר
כ"ח וע"ש עוד דגוסה
אחרת היה לו כגוסה
דהכא ודכ"ה הא"ש הכא
נכרמו ד:
לח ב ד מיי שם הלכה יא
י וטו' בכ"מ טו' ע
שם ספק א וס' קס ספק
י ונכר אלפס שם דף מה:
ונכרמו א"ל רכ אשי
לחממן:
לח ב מיי פ"ח מהלכות
מקואות הלכה ח
וע"ש סמך שם טו' ע
א"ח סימן קס ספק י:
בא ר ז מיי פ"ח מהל'
נכרות הל' [ז] ז
טו' ע שם ספק י:
לח ב מיי פ"ח מהלכות
נכרות הלכה יא
טו' ע א"ח סימן קס ספק
ז:
לח ב י מיי שם הלכה יא
טו' ע שם ספ' ד:
לח ב מיי פ"ח מהלכות
נכרות הלכה יח ועי'
בשנוה בכ"מ סמך עשין
כ טו' ע א"ח סימן קסד
ספק א:

שיטה מקובצת

א פ"ח בקינות שחוקה
הא דכ"ה בלח חקיקה היא
מחזקת רביעית וכו' וז"ב
ואיננו דלוקא:

רבינו גרשום (המשך)

בכונס משקה אין נוטלין
ממנו לידים כלומר דלא
חשוב כלי: ל"ק הא לאו
הא לתרי בלח חקיקה א"ע
דלית לא לתרי אין אית
ביה רביעית אין לא
לא. קפדיתו אמנא כלומר
רא. נקוב בכונס משקה
[אין] [תן] לא נטליתו
מניח: קפדיתו אחזותא
שיהא לתן מראה יפה:
קפדיתו אשיעורא שיהא
בר רביעית: ולא היא
התם דקא אתו משירי
טהרה. כלומר אם יש
בו רביעית מתחלה נוטלין
ממנו אפי' לשנים א"ע:
דלא מוט לכל חד וחד
אלא חצי רביעית דקא אתו
משירי טהרה מרביעית
אבל אם אין בו מתחלה
אלא חצי רביעית או
משוה פחות מרביעית כיון
דמתחלה לא היה בה כדי
טהרה אין נוטלין: וטלא
בת רביעית. כלומר כלי
מחזקת רביעית לטול
בה ידים. כחא כלי חרש:
מגופת חבית שתיקה (בו)
[הוא] דבר שותחין בו
כלי חרש ותיקן המנוהב
עצמה. חמת וכפישא.
חמת כלי עור הוא.
כפישא שמתקנין למים.
השל והקופה. כלומר מפני
שמוקדין: מהו לאכול
במפה. כלומר [מן] שלא
נטל ידיו מהו שיכרוך
ידו במפה כדי שלא יגע
בפת ויבאלי מי חיישין
שמה יגע או לא: ונטלו
במפה ואכלו חוץ לטובה
כלי בלא גיי אכלו והיו
הלכה זו

האי ארייתא. פי' בקונטרס כינור ששופכין לו מים מן היאור גדלי
והוא מוליך מים צדעה אין ר"ל שיהא הכינור קרוי ארייתא
דהא יאורים מתרגמין ארייתא וצ"ל הפרה (צ"ק ז): אמר ההוא תורא
דנפל לארייתא ומשמע שם שהוא עמוק עשרה טפחים:

דלא אתו מבח גברא. פירש
בהלכות גדולות שמומר
להטביל ידים בתוך הכלי דחשיבא
נטילה והביא ראיה מפ"צ דזבחים
(דף כה). דאביעיל להו מהו לקדש
ידיו ורגליו כינור ממנו אמר רחמנא
ולא לתוכו משמע דבקידוש ידים מצעי
ליה משום דחשיב ממנו אכל דנטילת
ידים אפילו בתוכו מותר וקשה לפירשו
דהכא אמר אינו נוטל ממנו דלא אמי
מכא גברא משמע דזעין כח גברא
השופך ומיהו ר"ל דזעין נטילה מן
הכלי בין טובל ידיו בתוך הכלי ובין
שופך מן הכלי על ידיו יש כאן נטילה
מן הכלי אכל הכא ידיו חוץ לכלי הן
וכבר פסק כח הכלי כשהמים צבאים
עליו הלכך אין כאן נטילה מן הכלי
וגם טבילה אין כאן שהן שאזנין והא
דנקט דלא אמו מכא גברא לאו דוקא
מכא גברא אלא משום דלא אמו מכא
כלי דזעין נטילה מן הכלי א"כ משום
דתנן במס' ידים צ"ק (מ"ה) הכל כשרין
ליטא מים לידים אפילו חרש שוטה
וקטן ומניח חצית בין זרעו ונטול
ונמיה חצית על זרעו ונטול הקוף
נותן לידים רבי יוסי פוסל צנניהם
פירוש צקוף ונחצית נטוה על זרעו והמים
נשפכים מחליהן דזעי רבי יוסי ומכא
גברא ות"ק לא בעי אלא שיהא כח כלי
והשתא שמעתא דנקט כח גברא אמי
כרבי יוסי אכל ההלכות גדולות אי
אפשר להעמיד אלא כרנן וזרין
להחמיר כיון דסוגיא דשמעתין כרבי
יוסי ואם אדם נוטל ידו אחת ויחזר
ומשפף צבחתה כרין לחזור לטול
דלחממין צפרק מים לידים (מ"ג) נטול
ידו אחת ושפף צבחתה טמאה
ואם שרה פתו צמים או הדיח צהן
את הכלים פסולים לנטילה ואם הדיח
צהן ידיו כשרין דהכי תנן במסכת
ידים וזרין לשפוף מים על ידיו ג'
פעמים פעם ראשונה כדי להעביר
טיט ודבר החוץ מעל ידיו ופעם
שניה לטהר ידיו ופעם שלישית לטהר
אותן מים וכן מוכח בצמח דוכחין

במסכת ידים שזרין מים ראשונים ושניים ומיהו אם צפעם אחת שופך מים הרבה כשיעור רביעית ידיו טהורות דתנן במסכת ידים
(פ"ג מ"ה) ידו אחת צטטיפה אחת ידו טהורה שתי ידיו משטיפה אחת ר"מ מוטעם עד שיעור מי רביעית פירוש ואפילו צלזן משירי
טהרה דלא צעו רביעית כשנוטל צטטיפה אחת שטיפה אחת כרין רביעית צטטיפה זו אכל צנוטל ידו אחת לא כרין
רביעית כי אמו משירי טהרה אלא שתהא אותה שטיפה מרובה כשמים: **ואי** ביוע דואב בכונס משקה מ"ה צ"י. ואע"ג דלענין טבילה
כל גופו לא מהני מתרי טעמי דנזק אינו חצור וגם צעין כשפופרת הנוד לענין עירוב מקואות גבי רביעית ידים * לא החמירו:
קפדיתו אחזותא. והא דתנן במסכת ידים (פ"א מ"ג) נפל צהן דיו או קנקנתום ושמנו מראיהן פסולין דלמא הני מילי לתרומה:
ולא היא שאני התם דקא אתו משירי טהרה. משמע דמעיקרא צעי למימר דאפילו הראשון לא צעי שיעור ומימיה דלא
צדיקא קתני מי רביעית לאחד וי"ל דמתניתין לתרומה והוא דייק מנייה דכי היכי דאפילו לתרומה לא צעין שיעור לשני ה"ה צחולין
אף לראשון ומסקין דשאני התם דאמו משירי טהרה: **מגופת** חבית שתיקה. פי' בקונטרס שחקקה א נראה דכלל חקיקה היא
רביעית אלא שמשופפת היא ואינה יושבת אלא מסומכת כעין כסוי כוסות של כסף וכסוי קנקנים ותיקה היינו שהרביצה מלמטה
עד שיושבת שלא מסומכת וקודם שתקנה אין נוטלין ממנה דלזין צית קצול שלה חשבו כיון ששם צא להוציב צלל כסיתה היו המים
נשפכין ואין נשאר צהן רביעית ואמר לעיל כלי שאין מחזיק רביעית אין נוטלין ממנה וכן משמע במסכת ידים (שס מ"ג) דחשיב
מגופת חבית צהדי דפנות הכלים דלזין מחוסרין חקיקה אלא לפי שאין יושבין שלא מסומכין דפרישית: **ולא** ברך אחריו. סבר כרבי
יהודה דצעי דגריש ודריש וכלתה ושצעת אכילה שם שם צצעה דהיינו צצילה צפרק א שאלנו (נכרות מט): ודוקא לאחריו אכל לפניו
משמע דמצדן וכן לר"מ דפופר צפחות מכית היינו דוקא לצדוף אכל צתחלה מצדן אף צפחות מכית וצדיקא מצדן צירושלמי הכי
ואע"ג דצריש כילד מצדן (שס לה) נפקא לן צרכה דלמתחלה מק"ו מצרכה דלסוף כשהוא צצע מצדן כשהוא רעצ לא כ"ש מ"מ לא
שיין לומר דיו ומצדן צתחלה אמתהו ואע"ג דלא מצדן צסוף דאחיו ק"ו אינו אלא גילוי צעלמא דצרכה דלפניו לאו דאורייתא דתנן
צפרק מי שמתו (שס דף כ): צעל קרי על המזון מצדן לאחריו ואינו מצדן לפניו וכן צפרק היה קורא (שס טו). תניא הפועלים שהיו
עושים מלאכה אכל צעל הצית ואוכלין פתן אין מצרכים לפנייהם אכל מצרכים לאחריהם שתי צרכות: **בא** לאו הא כביצה בעי נטיילת
ידים. תימיה היכי מני למימר הכי הא ע"כ בתרומה אפי' צצילה לא צעי נטילה ידים דהא המירו מפנה לאוכלי תרומה דרבי דזוק כהן הוה כדמוכח
צפ' מי שמתו (שס כ): גבי מדלגים היינו ע"ג ארוות כו' וצפ' כל פסולי המוקדשין (נכרות לו). גבי ההוא צוכרל דהוה ליה לר' דזוק וצפ"ק דיצמות
(דף טו): והיה אוכל חולין על טהרת תרומה וי"ל דהוה מני למימר וליתעמך. [ש' מוס' וימא עט: ד"ה הא ומוס' סוכה כו. ד"ה הא צצילה:]

מסורת הש"ס

א [צנער ערך ארת גרס
רנא וכן גרסי הר"ק
ורח"ש] ב [צ"ל דנקט].
ג מור למ. גיטין טו:
ידים פ"א מ"ה. ד [צ"ל
דנקט]. ה [וטו] ידים
פ"א ה"ה ע"ש. ו [צ"ר
פ"א דידים מ"ז גרס אף
על פי פסחוטין וע"ש].
ז [ימא טע. סוכה כו].
ח [נדליתא צמ"ק טו.
וצני מיה צנפקא דערבות
וסס פד"ש] פקתא דערבות
צקוק של אותו מקום.
ט [צ"ל כו. י] כפ"ה:
לכר. כ [ע"י מהר"מ
שהלחין ואסוק טעמיה נפל
צפרים ע"ש].

גזיון הש"ס

גמ' ואי ביוע. ויקרע
שמלות (נכרשטא מז [מז]
יג) מתרגמין וצנו
לנטיילת: תוב' ד"ה ואי
כו' לא החמירו. ע"י נדה
דף מט ע"ה מוס' ד"ה
אם:

מוסף רש"י

מי רביעית. כלי מחזיק
רביעית מלא מים (גיטין
סו). ואפילו לשינוי.
כיון דמעיקרא הוה שיעורא
וקתמו משירי טהרה (שם)
ואע"ג דלית סבו רביעית
לגמ'. הוילא לראשון הוה
ציה כדי שיעור נטילה
(נדר דח). אורכל. מחל
פחות מצילה (סוכה כו).
נוטלי במפה כו'. לא
נטל ידיו אלא כרן צמפה
ידיו אלא נקוט, דקסבר
פחות מצילה לא צעי
נטיל' אלא צעי סוכה ולא
צעי ברכה המזון לאחריו,
דצריש כ"י יהודה ושלמה
ושצעת וצמפה. אכילה שם
צה צצעה והיינו צצילה,
אכל לפניו ככל דהו צעי
ברכה. שרי נהה ואסור
ליהנות מן ההי"ז צלל
ברכה (שם). שלשה קוין
נהג צו, אלא שאלא נטל
ידיו אלא צמפה כרן ידיו
משום אניתה דעתה וזון
לקוסה אכלו אלא כיין
אחריו (ימא טע).

רבינו גרשום

פקתא דערבות כו. פקתא
דערבות אין בו מים:
ואתנו עליהו כולי יומא.
אתנו דאיתא שחרצו ביום
אכילו לחם על אותה
נטילה: בשעת הדחק אין.
כלומר היכא דלא שכיחי
מא. האי ארייתא דללא
אין נוטלין כי כיצה הם
עושין דולין מן הבור
וממלאין צינורות סביביו
להשקות השדות וה"ק
בשמאלאן הצינורות אין
נוטלין מצינורות שאין
מטבילין בה ידים מי ידיו
ידיו טהורות. ואי מקרב
לגבי דולא כו' כלומר
כשהדולה שופך אי מקרב
ידיו לגבי דולא כו'. ואי
ביוע דולא בכונס משקה
כו' כלומר אם נקוב דולא
כשממלא מן הארייתא
בכונס משקה: מילי ליימי
שחובין במחורבין לארייתא
ואף מטבילין: כלי שניקב